

„Scopul acestei reforme este să avem o justiție imparțială care să ia decizii legale, o justiție în care să creadă cetățenii”

Igor Corman,
Președintele Parlamentului
Republicii Moldova

REFORMA PE SCURT

Avocații parlamentari nemulțumiți de mersul reformelor în justiție

În Raportul Centrului pentru Drepturile Omului (CpDOM) pentru anul 2013, avocații parlamentari au inclus și unele constatări privind procesul de implementare a Strategiei de reformă a sectorului justiției. Astfel, CpDOM a constatat lipsa coerenței și a consecvenței unora din acțiunile Strategiei, inclusiv prin prisma termenului de realizare, ceea ce ar presupune utilizarea ineficientă a resurselor umane și financiare. Ombudsmanii pledează pentru adaptarea Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformă a justiției la realitățile existente, inclusiv pentru revizuirea unor acțiuni, a termenului de realizare a acestora și a indicatorilor de performanță.

În replică, Ministerul Justiției solicită să-i fie remise constatările și recomandări concrete. „Din păcate, nu am primit recomandări concrete din partea CpDOM, iar ceea ce se conține în Raport nu explică care sunt propunerile exacte ale acestei instituții”, se spune într-un comunicat al Serviciului de presă al Ministerului Justiției.

Declarațiile de avere pentru anul 2013 ale judecătorilor, accesibile on-line

Pe site-ul Consiliului Superior al Magistraturii (CSM) au fost plasate declarațiile cu privire la venituri și proprietate pentru anul 2013 ale tuturor judecătorilor din țară. Acestea pot fi accesate pe site-ul www.csm.md, la rubrica **Declarații de venit**. Ioana Chironet, șefa Aparatului CSM, spune că publicarea anuală pe site-ul instituției a acestor declarații face parte din procesul de transparentizare a activității CSM, acțiune indicată și în Strategia de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011-2016.

La sfârșitul lunii aprilie 2014, la Consiliul Superior al Magistraturii erau înregistrate

58 de locuri vacante

la funcția de judecător în cadrul instanțelor de judecată din țară.

Medierea diminuează numărul proceselor în instanțe

La sfârșitul anului trecut, în Republica Moldova activau peste 340 de persoane autorizate să desfășoare procesul de mediere, adică acțiuni alternative de soluționare a conflictelor pe cale amiabilă, fără a ajunge în instanța de judecată. Experții susțin că judecătorii vor avea mai puține dosare spre examinare dacă justițiabilii vor apela la serviciile mediatorilor.

De aproximativ doi ani, Serghei Cojocari prestează servicii de mediator în raionul Rezina. Tânărul afirmă că are puțini clienți, deoarece oamenii nu sunt suficient de informați despre menirea mediatorului. „Rolul nostru este să împăcăm două persoane atunci când acestea sunt într-un conflict, pentru a evita procesele interminabile de judecată. Medierea este un fenomen relativ nou în țara noastră, iar acest proces poate fi eficient doar atunci când părțile doresc să colaboreze. Mediatorul ascultă ambele părți și le oferă soluții alternative de rezolvare a conflictului. Odată ce conflictul este soluționat, cauza nu mai ajunge în instanța de judecată”, povestește mediatorul.

Medierea într-un proces judiciar

Marcel Burlacu, președintele Uniunii Naționale a Mediatorilor din Republica Moldova, spune că medierea poate fi solicitată atât de părțile aflate în conflict, cât și de către instanța judecătorească sau, după caz, de organul de urmărire penală. „Atunci când părțile acceptă medierea, ele încheie

Mediatorul sprijină părțile să ajungă la un acord amiabil de soluționare a unui conflict sau litigiu. Foto simbol.

un contract, iar dacă procesul de judecată este încetat în legătură cu aplicarea medierii, instanța trebuie informată ulterior dacă s-a ajuns sau nu la un acord. Dacă părțile ajung la o înțelegere în urma procedurii de mediere, se semnează un acord de împăcare”, spune Marcel Burlacu.

Victor Zaharia, directorul executiv al Institutului de Reforme Penale, susține că dacă justițiabilii ar solicita ajutorul mediatorului într-un conflict, atunci instanțele de judecată nu vor mai avea claturi de dosare spre examinare. „Părțile merg în instanța de judecată pe cauze foarte simple, fără a conștientiza complexitatea juridică a acestor litigii. Prin urmare, instanțele sunt pline cu dosare de genul divorțuri sau certuri iscate între vecini. Per-

soanele într-un conflict trebuie să știe că pot apela la un mediator, chiar dacă deja a fost pornit un proces în instanța de judecată”, menționează expertul.

Mediatorii nu au condiții adecvate de muncă

În prezent, în Moldova sunt atestate peste 340 de persoane care au dreptul legal de a desfășura activitatea de mediator. Aceste persoane au urmat cursurile de pregătire inițială în cadrul Institutului Național al Justiției și au fost atestate în acest domeniu de către Consiliul de mediere din cadrul Ministerului Justiției.

Uniunea Națională a Mediatorilor semnaleză faptul că, după atestare, mediatorii deseori nu au unde să-și desfășoare activitatea.

„Acești specialiști trebuie să lucreze într-un birou individual sau într-un oficiu asociat cu alți mediatorii. La noi, nu toți mediatorii au asemenea condiții de muncă, prin urmare, nu au parte nici de remunerările care li se cuvin”, susține Marcel Burlacu.

Precizăm că potrivit Legii cu privire la mediere, un mediator poate solicita un onorariu pentru munca sa, precum și compensarea cheltuielilor ocazionale de mediere, în mărimea stabilită prin acord cu părțile. În același timp, onorariul mediatorului nu depinde de rezultatele medierii. Lista mediatorilor atestați în Republica Moldova și datele lor de contact sunt publicate pe pagina web a Ministerului Justiției www.justice.gov.md la rubrica **Persoane autorizate**.

Instanțele de judecată din țară au un portal comun

La sfârșitul lunii aprilie, a fost lansată pagina web comună a tuturor instanțelor de judecată din țară, unde pot fi accesate informații despre ședințele de judecată și hotărârile luate de toate instanțele judecătorești.

Dacă până în prezent fiecare instanță de judecată din Republica Moldova avea propria pagină web, acum informațiile despre ședințele de judecată din toată țara poate fi găsită pe site-ul comun www.instante.justice.md. Tot aici poate fi accesată informația despre hotărârile, deciziile luate, dar și alte informații de la toate judecătorii și Curțile de Apel din Moldova.

Constantin Bragoi, directorul Departamentului administrare judecătorească, a declarat că odată cu crearea acestui portal unic, paginile web individuale ale

La evenimentul de lansare a portalului unic al instanțelor de judecată, organizat de Ministerul Justiției la 30 aprilie 2014. Sursa: www.justice.gov.md

instanțelor nu vor mai fi funcționale: „Am optat pentru această metodă pentru a eficientiza cheltuielile de întreținere a unei pagini web. Datorită acestui site comun, vom economisi bani, iar justițiabilii vor găsi mai rapid orice fel de informații despre toate instanțele din țară”.

Vasile Spinei, președintele

Centrului de Promovare a Libertății de Exprimare și a Accesului la Informație „Acces-info”, apreciază decizia Ministerului Justiției de a crea o pagină web comună pentru toate instanțele din țară, însă solicită ca acest site să aibă rubrici clare și accesibile pentru utilizatori, pentru ca justițiabilul să nu întâmpine greutăți. „În jude-

cată merg toate categoriile sociale de populație, de aceea informația trebuie prezentată într-un limbaj accesibil”, recomandă V. Spinei.

Potrivit Ministerului Justiției, crearea portalului www.instante.justice.md a costat 40 de mii de lei, fiind o acțiune prevăzută în Strategia de Reformă a Sectorului Justiției pentru anii 2011-2016.